

3 (Sem-1/CBCS) SOC HC 2

2022

SOCIOLOGY

(Honours)

Paper : SOC-HC-1026

(Sociology of India—I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following questions in brief
(any ten) : 1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দহটা) :

(a) Define tribe.

জনগোষ্ঠীৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) Who are the subalterns?

নিম্নবৰ্গীয়সকল কোন?

(c) What do you understand by stratification?

স্তৰীকৰণ মানে কি বুজা?

(d) Who is the author of the book, *The Imaginary Institution of India*?

The Imaginary Institution of India গ্ৰন্থখনৰ
লিখক কোন?

(e) Define marriage.

বিবাহৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(f) What do you understand by Varna?

বৰ্ণ মানে কি বুজা?

(g) Who are the Orientals?

← Orientসকল কোন?

(h) Define tenant class.

ভাড়াটীয়া শ্ৰেণী সংজ্ঞায়িত কৰা।

(i) Who is the author of the book, *The Religion in India*?

The Religion in India গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন?

(j) Define kinship.

✍ স্বজনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(k) What is Dharma in Hinduism?

হিন্দু ধৰ্মত ধৰ্মৰ সংজ্ঞা কি?

(l) Define indology.

ভাৰতবাদৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(m) What is Sanskritization?

সংস্কৃতকৰণ কি?

(n) Who coined the term 'subaltern'?

'Subaltern' শব্দটোৰ উদ্ভাৱন কোনে কৰিছিল?

(o) Who is the author of the book, *Family, Kinship and Marriage in India*?

Family, Kinship and Marriage in India গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন?

(p) Define hierarchy.

ক্রমোচ্চ শ্ৰেণীবিভাজনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(q) Name one tribe of North-East India.

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ এটা জনগোষ্ঠীৰ নাম লিখা।

(r) Define matriliney.

মাতৃসূত্ৰীয়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

2. Answer the following questions (any five) :

2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটা) :

(a) What do you understand by structuralism?

সংৰচনাত্মকবাদ বুলিলে কি বুজা?

(b) What are the five symbols of Sikhism?

শিখ ধৰ্মৰ পাঁচটা প্ৰতীক কি কি?

(c) Differentiate between patriarchy and matriarchy.

✓ পিতৃতন্ত্র আৰু মাতৃতন্ত্রৰ মাজৰ পাৰ্থক্য দাঙি ধৰা।

(d) What are the zones put forward by Iravati Karve to study kinship in India?

ইৰাৱতী কাৰ্ভেই ভাৰতত আত্মীয়তা অধ্যয়ন কৰিবলৈ কি কি জ'ন আগবঢ়াইছিল?

(e) What do you understand by endogamy?

অন্তঃবিবাহ মানে কি বুজা?

(f) Mention two changes in village structure.

✓ গাওঁ সমাজৰ দুটা পৰিৱৰ্তন দাঙি ধৰা।

(g) What is ethnography?

✓ নৃতাত্ত্বিকতা কি?

(h) Mention two sacred texts of Hinduism.

✓ হিন্দু ধৰ্মৰ দুখন পবিত্ৰ গ্ৰন্থৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(i) What are the five agrarian classes as propounded by Dhanagare?

ধনগ্ৰেৰ প্ৰস্তাৱ অনুসৰি পাঁচটা কৃষি শ্ৰেণী কি কি?

(j) Write two features of industrial labour in India.

✓ ভাৰতত ঔদ্যোগিক শ্ৰমৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Write short notes on any *four* of the following : 5×4=20

তলব যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

✓ (a) Colonial discourse
ঔপনিবেশিক বক্তৃতা

✓ (b) Zamindars
জমিদাৰসকল

(c) Religious sect
ধৰ্মীয় পন্থা

(d) Caste mobility
জাতিগত গতিশীলতা

(e) Hierarchy and Difference
ক্রমোচ্চ শ্রেণীবিভাজন আৰু ভেদাভেদ

(f) Joking relationship
ধেমালিৰ সম্পৰ্ক

(g) Nationalist discourse
জাতীয়তাবাদী বক্তৃতা

✓ (h) Dominant caste
প্রভাবশালী জাতি

4. Answer the following questions (any four) :
10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Trace the historical evolution of a composite Hindu-Muslim culture.

হিন্দু-মুছলমান সংস্কৃতিৰ সংমিশ্ৰিত ঐতিহাসিক বিৱৰ্তনৰ সন্ধান কৰা।

(b) Critically analyze the structure of nationalist discourse in India.

ভাৰতত জাতীয়তাবাদী বক্তৃতাৰ গাঁথনি সমালোচনাত্মকভাৱে বিশ্লেষণ কৰা।

(c) Critically analyze the binary relationship between subaltern and ruling classes.

নিম্নবৰ্গীয় আৰু শাসক শ্ৰেণীৰ মাজৰ দ্বিমূল সম্পৰ্ক সমালোচনামূলকভাৱে বিশ্লেষণ কৰা।

(d) Discuss the change and continuity in the Indian village structure.

গাঁও গঠনৰ আধাৰত পৰিৱৰ্তন আৰু ধাৰাবাহিকতাৰ মহত্ব আলোচনা কৰা।

(e) "The structural inversion of Hinduism is represented in Sikhism." Analyze the statement.

"হিন্দু ধৰ্মৰ গাঁথনিগত ওলোটো ৰূপ শিখ ধৰ্মত প্ৰতিনিধিত্ব কৰা হয়।" বক্তব্যটো বিশ্লেষণ কৰা।

(Continued)

(f) How did labour come to be associated with industrial work in post-colonial India? Explain.

✓ উত্তৰ-ঔপনিবেশিক ভাৰতত শ্ৰম ঔদ্যোগিক কামৰ সৈতে কেনেকৈ জড়িত হ'ল? ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Discuss the various perspectives to study tribes in India.

ভাৰতৰ জনজাতিসমূহ অধ্যয়ন কৰিবলৈ বিভিন্ন দৃষ্টিভংগীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(h) How has caste system sustained itself as an effective system of economic exploitation? Explain.

জাতি ব্যৱস্থাই কেনেকৈ অৰ্থনৈতিক শোষণৰ এক ফলপ্ৰসূ ব্যৱস্থা হিচাপে নিজকে টিকি ৰাখিছে? ব্যাখ্যা কৰা।

(i) Analyze the kinship map of India.

ভাৰতৰ স্বজন আত্মীয়তাৰ মানচিত্ৰ বিশ্লেষণ কৰা।

(j) Critically analyze the composition of groups in relation to land control and land use in India.

ভাৰতত ভূমি নিয়ন্ত্ৰণ আৰু ভূমি ব্যৱহাৰৰ সম্পৰ্কত গোটসমূহৰ গঠন সমালোচনাত্মকভাৱে বিশ্লেষণ কৰা।

***